

Előfizetési ár:

Postán küldve:
 Egész évre 32.—
 Fél „ 16.—
 Negyed „ 8.—
 Egy óra 3.—

ELLENZÉK

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár:

Házhoz hordva:
 Egész évre 32.—
 Fél „ 16.—
 Negyed „ 8.—
 Egy óra 3.—

Szerkesztőség:

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. sz., em.

Alapította: Bartha Miklós.

Kiadóhivatal:

Kolozsvárt, Deák F.-utca 35. Telefon 9.

Lesz-e háborunk Amerikával?

Mióta Amerika szakított Németországgal az élesebb buvárhajóharc miatt, folyton a levegőben lóg az a kérdés, hogy lesz-e háborunk Amerikával?

A legújabb hírek szerint, habár Wilson megkapta a felhatalmazást a kereskedelmi hajók fölfegyverzésére, a hadüzenet megküldésére még nem látja az időt elérkezettnek és várakozó álláspontot foglal el. Velünk szemben különben még a megszakítás terére sem lépett rá és ez körülbelül csak akkor fog bekövetkezni, ha újabb jegyzékünk kezébe kerül Wilsonnak és abból olvasni fogja, hogy a buvárharc kérdésében is szövetségünkkel, Németországgal a legszorosabb szolidaritásban állunk és vele együtt a tengeren is folytatni fogjuk a harcot mindaddig, míg ádáz ellenségeink felett a végleges győzelmet kivívjuk.

*

Wilson, mint egy legújabb new-yorki távirat jelenti, a hadüzenet megküldésével azért késlekedik még, mert azt akarja, hogy az egész amerikai nép vele legyen ebben az ügyben. A valóság az, hogy az amerikai nép egyeteme nem helyesli Wilson háborus politikáját. A szenátusban a békebarátok obstrukciót rendeztek, úgy, hogy nem is lehetett szavazni a fegyveres semlegességről szóló javaslat fölött. A szenátus békepártjának ez a viselkedése hatásosan kersztezi Wilson számadását, aki pedig, hogy céljait elérhesse, a szenátusban felolvastatta Zimmermann német államtitkár táviratának azt a részletét, amelyből kitűnik, hogy Németország Mexikóban az Egyesült-Államok ellen szó összeesküvést. Erre az állítólagos szövetségi tervre vonatkozóan meg kell jegyezni, hogy a mexikói kormány kijelentette, miszerint a német kormánytól semmiféle ilyen javaslatot nem kapott.

*

Egy berni tudósítás szerint az Unió hadüzenete, ha várat is még magára, de előbb-utóbb meg fog történni. Amerika ugyanis időt akar nyerni, hogy a háborura vonatkozó összes előkészületeit megtehesse és ami fő, tisztába jöjjön Mexikóval és Japánnal, amelyek, ha e pillanatokban barátságos érzületet is tanusíta-

nak iránta, de jól tudja Wilson, hogy ez csak színleges és háboru esetén könnyen ellenfelekké válhatnak. Azért, amíg ezekkel teljesen tisztában nincs Amerika, a háborut megüzenni nem fogják. Addig pedig még sok entente és semleges hajó lelheti halálát a tengereken.

Hivatalos jelentések.

A harctereken nem történt sehol jelentősebb esemény. — Az Erdős-Kárpátokban az oroszokat elűztük egy magaslatról. — A francia fronton a rossz időjárás miatt nyugalom volt.

A tegnapi napon is a harcterek meglehetősen csendesek voltak. Mint a hivatalos jelentések tudatják: Az Erdős-Kárpátokban, a Tatár-szorostól északnyugatra az ellenséget egy magaslatról elűztük. Wolhyniában előtéri csatározás és fokozott tűzharc folyt.

Az olasz fronton általában csekély volt a harci tevékenység. A 32. gyalogezred ro-

hamjárőrei olasz állásból Kostanjevicától nyugatra tizenöt foglyot szállítottak be.

A nyugati harctéren csak Champagneban volt heves tűzérzési tűz, a többi arcvonalakon pársz időjárás és hófúvás mellett általában nyugalom volt.

Macedóniában a Dorian-tótól északra előcsatározás volt.

Szedett-vedett egység.

Bernből jelentik: A „Gazette de Lausanne“ harctéri tudósítója jelenti az olasz frontról, hogy a négyesszövetség vezérkarai hatalmas sereget akarnak a nyugati frontra állítani, melyben valamennyi entente-állam csapatai képviselve lennének. Ugyanilyen nagy seregösszevonást akarnak az olasz fronton is

eszközölni, már az olasz várost is kiszemelték, ahová a különböző csapatok gyülekezni fognak. Az olaszországi expedíciós sereg főparancsnokában is megállapodtak. A tudósító végre konstatálja, hogy ami eddig nem sikerült, talán most mégis megvalósul: az egységes front.

Szurony vagy ekevas.

Magyarország termelési politikáját mindig háttérbe szorították a közjogiak. Ezért nincs többtermelés, ezért oly nagy a holdankénti átlagterméskülönbség a németországi sokkal gyengébb földön, mint a Magyarország Kanaánjain. A gazdasági kultúrára nem jutott elég idő, sem elég pénz. Ausztria erősödő iparával reánehazedett Magyarország fejlődő fiatal gazdasági erejére és elnyomta azt.

Széchenyi azt mondta: „A magyar föld a magyarra csak akkor lesz értékes, ha számára a jóléthez szükséges javakat megtermi.“ Ezen jövendölés megvalósult, mert Magyarország elsősorban nagyarányú gazdasági fejlesztéssel regenerálódhat, ha minden téren megnyitja a termelését és minden vonalra beállítja a többtermelést.

Ezt pedig csakis a tőke decentralizálásával, annak széleskörbeni felhasználásával, állami beavatkozással érheti el csakis Magyarország.

A többtermelés kérdése most már országos érdek, nem pedig az ami eddig volt,

a „börkabátosok“ érdeke. Csak most tűnik ki, hogy a gyenge termelést a népesség siratja meg.

Ebből ugylátszik az következik, hogy nem elég, ha csak a földművelésügyi miniszter és az Isten ügyel fel a szántóföldjeinkre.

Németország, Anglia a földtől várja a háboru megnyerését, ami természetes is, mert ha a népesség, katonaság ellátva van mindennel a maga idején, ez már félig nyert háborut jelent!

A termelés hatalma nagyobb hatalom a fegyver hatalmánál; s ha sokat termelünk Magyarországon, az ekevas fog győzni az ellenségeinken. Ezért kell fokozni a termelést, fokozni a végsőkig, kulturát kell teremteni még a kopárookra is, mert aranyunk ágyuba, puszába, háboruba vándorolt és sok arany már csak lőpor volt, füstté vált, mezőgazdaságunkra hárul az a feladat, hogy a termelés fokozásával megjavítsa és az aranyat visszahódítsa az ellenségtől a békéhez, hogy legyen mivel fedezni a 18–20 milliárd háborus adósság kamatait.

Az államnak hatalmi köre és hatalmi forrásaival kell szervezze a többtermelést és

éppen ezért szociálissá kell tegye nagyrészen a termelést épen a háború és hadihitel miatt. Osztályérdekekre való tekintet nélkül olyan árpolitikát kell kövessen, hogy érdekében álljon a gazdának olyan növényeket is termelni, melyek az országos élelmezés egyik fő alkatrészét képezik.

Ilyen a kenyérmagvak után a krumpli termelés kérdése. Ha az állam azt olcsón maximálja, azt a gazda kevésbé fog termelni, mert jobban kifizeti magát, ha lakarmányt és ezáltal drágán húst termel, pedig a nagy és kisebb városok élelmezésénél ez főszerepet játszó emberi eledel most, hogy kevés van, látjuk ezt eléggé.

Ennek a termelését az állam vagy praemium rendszerrel, vagy törvénnyel % arányban kivéte szántóföld után, minden termelőre ki kell vesse a termelését; vetőburgonya kiosztással járásonként most tavasszal kell országosan emelni a többtermelését. A tavaszi vetőmag-kérdését sürgősen kezébe kell vegye az állam, mert hogy termeljen az ország, ha nincs vetőmag. — Járásonként sürgősen fel kell venni a szükségletet és kiutalni járásonként, hogy termelés lehessen, mert őszivetés is sok hiányzik, s ha tavaszt nem tudnak vetni a gazdák eleget, nem is lesz a termelésünknek 1917-ben eredménye.

Erdélyben az oláh veszedelem, a menekülés és a requirálások tulbuzgósága miatt nincs vetőmag, bizony ha a kormány nem gondoskodik, sok föld vetetlen marad, sok helyt, ahol eladták az igás és tenyészállatokat, ha a kormány gépekről idején nem gondoskodik — a menekültek vármegyében az egerek is elvándorolnak, mert termés nem lesz. Mindezt nem kívánja ingyen az erdélyi gazdaközönség, csak idején kíván mindent, nem az idő elteltével — de ma fizeti az árát.

A többtermelés kérdésében sokan szidják a bankokat, hogy gazdalkodásra adják a tőkájukat. Most olyan idő van, hogy még az uzsorás bankoknak is el kell tűrni a termelés szerepénél, ha többet termelnek, önző kapzsiságukat. Mert a legnagyobb számú ember legnagyobb boldogságához csakis az önzés kapuján át juthatni. Ha egy birtok eddig közepes termeléssel 200 éhes száját látott el, több termelésnél 500-at vagy többet is el fog látni épen a gazdagodási végcél miatt, hogy többet termeljen; mert ez országos érdeke most Magyarországnak, — eljön az az idő is, mikor erre is lesz és kell legyen a kormánynak módja őket megrendszabályozni, hogy a tőke kamatoztatásra adjogot csak bankjainknak, nem önző gazdagodási és árufelhalmozási és felhajtási célokra.

Magyarország göröngyei várják a természet feltámadását, rejtelmesen biztatnak, hogy az Isten áldása nem fog elmaradni, csak a magyar gazda tegye meg idején kötelességét. A magyar földből magyar lelkek nőnek ki — Isten segítségével, — ki győzelemre vezeti népét ezer ellenséggel szemben is és elveszni nem hagyja népét s ha Isten velünk — ki ellenünk.

Milyen fémtárgyakat kell beszállítani?

A közönség még mindig nincs kellőképpen tájékozva aziránt, hogy milyen fémtárgyak esnek rekvirálás alá. Utmutatásul itt közöljük, hogy milyen fémtárgyak szolgáltatandók be. Magánosok beszállítani tartoznak: nikkell-főzödényeket, sárgaréz-mozsarakat, mozsártöröket, gyertyatartókat, vasalókat, tálcákat, fél kilós és ennél nagyobb sárgaréz-sulyokat, sárgaréz habverőüstöket, vörösréz fürdőkádakat, fürdőkályha-hengereket, vörösréz-mosóüstöket és tűzhelyüstöket. Továbbá be kell szolgáltatni: sülyeszíthető és betolható tűzhelyüstöket, kályhaelőtéteket, parázstartókat, gyümölcsbefőző (lekvár) üstöket vörösrézből vagy sárgaréz-ből, sütőformákat, ónból készült korsókat, ürmértékeket, tálakat, tányérokat, tálcákat, fedőket, kanalakat és egyéb háztartásbeli tárgyakat, amelyek akár ónból vagy óntüzetből készülnek.

Kereskedők és iparosok üzleteikből be kell szolgáltatni: ugyanezen tárgyakat valamint két milliméternél vastagabb sárga és vörösréz-lemezeket, sodronyokat, csöveket, sárgaréz-ajtókilincseket, kulcs-cimeket, söntésteálcákat, ócska sárga és vörösréz forgácsot minden fémből, kivéve alumíniumot, mindennemű leszerelt fémtárgyakat úgy a sárgaréz-csapókat, kutszerelvényeket, ónból és ólomból készült cikkeket, valamint eredeti tömböket, ón és óntüzeteket, gyertyaformákat, söntéslapokat, orgonasípokat, syphonfejeket, betűfémeket, horgony alumínium stb. tárgyakat.

Gyógyítás a halott szívével.

Aradról írják: A szolnokdobokai Hosdát községben Lup Zsuzsánna ottani jómódu parasztlány hírtelen megbetegedett. Hozzá tartozói napokon keresztül nem tudták megállapítani, hogy az asszonynak mi baja van. Lázás vízió volt, fantáziált és rémeket látott. Állandóan egy elhalt rokonára gondolt, aki megjelent előtte és úgy érezte, hogy a mellén térdel. A betegnek az volt a mániája, hogy rokonát élve temették el. Az a ferde képzet rögződött meg agyában, hogy rokona éjjelenként felkél sirjából és barangol az utcákon.

A beteges látomás kegyetlenül kinozta a szerencsétlen teremést, folyton felriadt, fájdalmasan ordított és segítségért kiabált, hogy mentse meg a feljártó halottól. Rokonságának nagyon fájt Lup Zsuzsánna helyzete és elhatározta, hogy segítenek a beteg asszonynon. Tanakodni kezdtek, hogy mi volna a legcélravezetőbb orvosság, amivel a látomásokat el lehetne űzni. Modorán Ádám szentkirályi, Lup Ádám, Boér Mihály Nagy Sándor és Barabás Miklós hosdái lakosok egy nap kiásták a hullát és keresztüliszúrták a szívet.

A dolgot közölték a beteg asszonnyal, akinek a látomások egy időre elmúltak. Már azt hitték, hogy ezzel rendben is van a dolog, azonban az öröm korainak bizonyult, mert Lup Zsuzsánna ismét visszaesett betegségébe. Az asszony újra látta éjszakánként a szellemet és minden előről kezdődött, sőt nagyobb erővel lépett fel a betegség. Erre az öt férfi ismét összeállt, kimentek a temetőbe, a hullát kiásták és a szívet kivették. Boldogan mentek haza a holttest szívével, amint a betegnek megmutaták, hogy így bizonyítsák be neki, hogy az nincs többé életben. Az esetről azonban tudomást szereztek a csendőrök is, akik felelősségre vonták a furcsa gyógymódot alkalmazó embereket és átadták őket a királyi ügyészségnek.

Hogy ellenőrzik Németországban a hadseregszállítókat?

A német birodalom irányadó tényezői mindent elkövetnek, hogy a hadi kiadásokat csökkentsék és a hadseregszállítók rendkívül hasznát korlátozzák. Általában az a főfogás vált Németországban uralkodóvá, hogy a hadiszállítóknak meg kellene elégedni eddigi nyereségeikkel és a háború további folyamán minimális haszon mellett kell dolgozniok. Ez a felfogás utat tört a parlamentbe is, ahol a pénzügyi, hadügyi és a kereskedelemügyi kormányok legnagyobb öröme, a nyilvánosság ellenőrzése alá kerülnek a hadiszállítók szerződésai. A német birodalmi gyűlésnek a hadiszállítási szerződések felülvizsgálására kiküldött bizottsága legutóbb tartott ülésén foglalkozott az ügynökök és közvetítő kereskedők helyzetének kérdésével Erre abból az alkalomból került a sor, hogy a bizottság részletesen tárgyalta azokat a nyereségeket, amelyeket egyes cégek a nekik kiadott hadiszállítások alvállalkozóknak való kiadása által értek el. A bizottság elhatározta, hogy ennek a kérdésnek különös figyelmet szentel és megkísérli, hogy ha van rá mód, az ilyen meg-

nem érdemelt nyereségeket az államkincstárnak visszakövetelje. A bizottság azt is javasolja, hogy olyan cégeket, amelyek hadi-nyereségeikre nézve felvilágosítással szolgálni vonakodnak, egyáltalában zárják ki a hadiszállításokból. A bizottság tárgyalásai folyamán a hadvezetőség megbízottjai bejelentették, hogy több olyan cégről, amelyek bebizonyíthatólag túlnagy nyereséget értek el, nagyobb összegeket kaptak vissza békés megegyezés útján.

Mit tesznek más gazdasági egyletek?

Veszprémből írják: A háború okozta munkás és igásérő hiánya arra fogja kényszeríteni a gazdaközönséget, hogy fokozottabb erővel áttérjen a gépmunkára. Éppen ezért a veszprémmegyei Gazdasági Egyesület már most megteszi a lépéseket aziránt, hogy amint lehetséges, létesít Veszprémben egy gépraktárt. De tekintettel arra, hogy a kevés fogat-erőnek következménye a hiányos talajművelési munka, ennek pedig a kevesebb termés, a Vármegyei Gazdasági Egyesület most fáradozik azon, hogy Veszprém megyében egy talajművelőtársulatot alakítson, melynek célja motoreket vásárolni és azokkal a megyebeli gazdák földbirtokát bérrel megszántani. Később a háború után a Talajművelő Társulat más oly gépeket is fog beszerezni, amit a kisgazdák közösen használhatnak s ha már több gépe lesz a Talajművelő Társulatnak, az egyesület egy gépjavitó-műhely felállítását tervezi. Ennek nagy hasznát veszi a gazdaközönség, mert a javításra szoruló gépet nem kell távoli gyárba küldeni, ha a megye határán belül lesz egy gépjavitó-műhely. A gépjavitó műhelynek lesz gépalkatrész raktára is. A Vármegyei Gazdasági Egyesület március hó 7-ére hívta össze a gazdákat a Talajművelő Társulat megalakítása céljából.

Lapunk előfizetési ára:

Egész évre	32 K
Félévre	16 K
Negyedévre	8 K
Egy óra	3 K

— Mindenki vegye meg a Nemzet Háza időreform emléklapját.

HIREK

— A menekültek sorsa. Erdély — Istennek hála esendes, csupán a legkeletibb részről tartja vissza a lakosságot a hazatéréstől a hadvezetőség. A menekültek egy jó nagy része azonban még mindig az ország belsejében tartózkodik és van akárhány, aki nem is óhajt olyan vágyakozva hazatérni, mint azt az ujságok szeretik megírni. Sorsuk felől pedig döntenet kell és akiket haza lehet küldeni, azokat mindenáron, többféle okból is haza kell küldeni. A székelyföldön most munkáskezerekre van nagy szükség. A tavaszi vetést el kell végezni s épen ezért haza kell expedálni a mezei munkásokat, akik csak nehezen veszik rá magukat a visszatérésre, mivel az ország belsejében amugy is ellátásban részesülnek. De haza kell menniök azért is, mert egyik másik város és így Kolozsvár sincs abban a helyzetben, hogy hosszasan gondoskodhassék sok ezer ember ellátásáról. Az ellenség szerencsére a termést a megszállt területről sem el nem vihette, sem el nem pusztíthatta s így a visszatért lakosságnak takarékoság mellett meg van az élelmiszere.

— **Meghívó.** Van szerencsém a kolozsvári Stefánia-szövetség mélyen tisztelt választmányi tagjait folyó évi március hó 11-én, vasárnap délután 4 órakor az egyetemi gyermek klinika tantermében (Majális-utca 22.) tartandó választmányi ülésre meghívni. Kolozsvár, 1917. évi március hó 6-án. Br. Rottenthal Henrikné elnök.

— **Elhunyt tanár.** Marosvásárhelyről írják: Gyászlobogó leng a ref. kollegium ormán. Egy derék, öreg, munkás tanár halálát hirdeti. Meghalt Páll Károly, a kollegium nyugalmazott rendes tanára. Negyven éven át tanította a matematikát, míg nyugdíjaztatása után, a háború alatt, a polgári fiú-iskolában volt alkalmazva, mint kisegítő tanár. Egész élete a munka, de egyben a lírával, az egyszerűség volt. Nagyon sokat dolgozott, meg is kapta érte azt az elismerést, amely az érdemeket ismerő és méltányolni tudó közvéleménytől kijár. Egyéb vagyont vagy kincset nem szerzett.

— **Az iparosok és kereskedők bevonulásának elhalasztása.** A honvédelmi miniszter új rendeletet küldött a törvényhatóságokhoz. A rendelet szerint nemcsak gazdák, hanem iparosok és kereskedők is kaphatnak 6, illetve 10 heti bevonulási halasztást, ha itthonmaradásukat fontos közérdek kívánja. A halasztást mindig a katonai ügyosztály adja.

— **Új pénzek.** Mint értesülünk, legközelebb az új király arcképével ellátott pénzek kerülnek forgalomba. Arany 10, 20 és 100 koronások — csak kevés, nagyon korlátozott számban és ezüst 1, 2, 5 koronások és egy új pénznem, az ezüst ötven filléres.

— **Milyen az angol koszt és a francia koszt.** Hágából jelenik: Az összes angol napilapok tele vannak panaszokkal és ámbár mégcsak arra szólította fel az angol népet az élelmiszerdiktátor, hogy saját jószántukból redukálják szükségleteiket, máris nagy az elégedetlenség. A heti meghatározott mennyiség személyenként a következő:

Kenyér 1 kg. 80 dkg. (vagy 1.35 liszt)
Hus 1 kg. 12 és fél dkg.
Cukor 35 dkg.

Nagyon komoly a helyzet a burgonyahiány miatt és a kormány felszólítja a háziasszonyokat, hogy tartsanak hetenként egy burgonyanéklit napot, a husztalan napoktól függetlenül. — Genfből jelentik: Franciaországban az új élelmezési főnök rendkívül szigorú élelmezési rendszabályokat bocsátott ki, amelyek közül különösen súlyos az, hogy az összes párisi szállodák, éttermek, klubok, sörházak, penziók, étkezőkocsik, kávéházak, és egyáltalában minden nyilvános vagy gyülekezésre alkalmas helyiség konyháját és étlapját érinti. A rendelet szerint ugyanis tilos egyazon személynek, egyazon étkezés alkalmából két tál ételnél többet felszolgálni. E két tál étel közül csak az egyik lehet húsétel. Ezenfelül igényt tarthat a vendég egy tályér levesre, vagy leves helyett előételre, de az utóbbi négy falatnál nagyobb adagot nem tartalmazhat. Végül felszolgálható a vendégnek még egy darab sajt, vagy deszert is (gyümölcs, befőtt, vagy sütemény). Főzelék, ha főtt állapotban szolgálják fel, egy tál ételnek számít, kivéve, ha a húst igen kevés főzelékkel körítik. Tészta vagy főtt előétel liszt, tojás, tej és cukorhiány miatt szigorúan tilva van. Az étlapon csak kétféle leves és legfeljebb kilenc másféle étel szerepelhet még pedig választéku egy táljával, kétféle hal, háromféle hús és háromféle főzelék. Az étlap láttatás végett naponta a rendőrhatalóságnál bemutatandó.

— **Egy okos infézkedés.** Bizonyos városok, bankok, gyárak, pénzüzetek rendkívül sok élelmiszert, cukrot, kávé, zsírt, tejet bört halmoztak fel azon a címen, hogy saját tisztviselőiket esetleg néhány fogoly munkásokat ellássak velük, tulajdonképpen pedig a főtisztviselők, ezek rokonságai és barátai éléskamrái teltek meg a jelzett cik-

kekkel. A Közélelmezési Hivatal utasítására most a fővárosban ezeket a készleteket lefoglalták és hamarosan sor kerül a vidéki intézetek felhalmozott készleteinek lefoglalására is.

— **Szappanjegyek kiadása.** A fővárosi tanács legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy március 20-án életbelépteti a szappanjegyeket. Ez időtől kezdve fejenként és husz naponként negyed kiló szappant kap mindenki a szappanjegy ellenében.

— **Diákok cipőtalpaló műhelye.** Pécsről jelentik: A pécsi gimnáziumban a diákok részére cipőtalpaló műhelyt rendeztek be, ahol a gimnázisták Bartal Kornél dr. tanár felügyelete mellett nagy szorgalommal dolgoznak.

LEGUJABB

Az „Ellenzék” távirat-telefon- és expressztudósításai.

Dánia titkolódzik.

Budapest, márc. 9.

Kopenhágából jelentik: Az igazságügyminiszter hirdetőment tette közzé, amely szerint mostantól fogva büntetés terhe mellett megtiltják, hogy Dániából vagy Dániába uton lévő hajók mozdulatairól bárki élőszóval vagy írásban hirt terjesszen, továbbá, hogy hirt adjon arról, hogy milyen hajók vannak északi kikötőkben, melyek raknak árutat ki vagy be és melyek indulnak el.

Németországot izgatással vádolják.

Budapest, márc. 9.

Berlinből jelentik: Az angol lapok newyorki tudósítói szerint az amerikai kormány kijelentette, hogy bizonyítékaik vannak arra, hogy Németország a délamerikai államokat az Unió ellen izgatja és hogy a kubai forradalmat szintén Németország szította.

Puccs Görögországban.

Budapest, márc. 9.

Genfből jelentik: Párisi lapjelentések szerint Athénben makacsul tartja magát az a hír, hogy az entente újabb komoly rendszabályokat tervez és hogy a venizelisták puccsra készülnek.

Új sorozás Oroszországban.

Budapest, márc. 9.

Zürichből jelentik: Pétervári távirat szerint Chrinszkij szenátort azzal bízták meg, hogy a mögöttes országreszben szolgálatban álló férfiak közt általános sorozást vigyen keresztül, amivel azt akarják elérni, hogy mindazokat, akik nem föltétlenül nélkülözhetetlenek, a frontra lehessen küldeni.

Orosz nők a béke mellett.

Budapest, márc. 9.

Zürichből jelentik: A Russkoje Slovo szerint jelenleg az orosz jobbpárt arisztokrata hölgyei tartózkodnak Rómában, ahol nagy békepropagandát fejtenek ki.

Oláhországban behívják a 17 éveseket.

Budapest, márc. 9.

Stockholmból jelentik: A román lapok hivatalosan közlik, hogy az 1919–20. évfolyambeli újoncokat behívják, szintugy a multkori sorozás alkalmával be nem váltakat és az eddig szolgálatképteleneket.

A külügyminiszter látogatása.

Budapest, márc. 9.

Czarnin gróf külügyminiszter tegnap meglátogatta Appenyi Albert és Andrassy Gyula grófokat és velük hosszasan tanácskozott.

Andrassy Gyula gróf a királynál.

Budapest, márc. 9.

Gróf Andrassy Gyulát saját kérésére a király kihallgatáson fogadta. Politikai körök véleménye szerint belpolitikai kérdésekről volt szó.

A királyi pár utja.

Budapest, márc. 9.

Bécsből jelentik, hogy ma reggel a királyi pár odaérkezett.

Wilson beteg.

Budapest, márc. 9.

Washingtonból jelentik, hogy Wilson elnök beteg és kénytelen az ágyat őrizni.

Párisban hallják az ágyuszót.

Budapest, márc. 9.

A Havas-ügynökség jelenti, hogy Párisban épp úgy hallják ma az ágyuszót, mint a marnei csata idejében. Verdunnél ugyanis heves ágyuharc folyik.

Az antant hibái.

Budapest, márc. 9.

Bécsből jelentik, hogy az Associated Press levelezőjének Conrad br. tábornagy kijelentette, hogy az antant két hibát követett el. Először, mikor azt hitte, hogy a háború kitörése pillanatában a monarchia nemzetiségeire széteszlik. Másodsor, amikor békeajánlatunkat nem fogadták el. Azt is kijelentette Conrad báró, hogy királyunk legforróbb vágya a háború befejezése.

Sarrail hadserege veszedelmes helyzetben.

Budapest, márc. 9.

Szófiából telentik, hogy Sarrail hadserege veszedelmes helyzetbe került. A buvárhajóharc következtében az esetleges visszavonulás csaknem kizártnak tekinthető.

Hogyan köthet békét Franciaország?

Budapest, márc. 9.

A newyorki Tribune szerint Briand kijelentette, hogy Franciaország csak akkor köthet békét, ha megkapja Elzász és Lotharinglát.

Az amerikai kereskedelmi hajók felfegyverzése.

Budapest, márc. 9.

A párisi Matin jelenti Washingtonból, hogy az Untó kormánya kom műnikét adott ki, mely szerint elhatározták, hogy a kereskedelmi hajókat felfegyverzik. Az ágyuk máris a fedélzeten vannak,

Elsülyedt orosz gőzös.

Budapest, márc. 9.

Krisztiániából jelentik, hogy a szélvihar a partok mellől egy orosz gőzöst a nyílt tengerre sodort, ahol a gőzös nagy rakományával elsülyedt. A kár tíz millió.

Színház.

Téli Színház.

- Péntek:** Bohémélet. (Svárdström Valborg vendégszínházával. Emelt helyárakkal. Bérletszűnet XLIX. szám A)
- Szombat:** Délután: Bánk Bán. (Hetedik ifjúsági előadás rendkívül olcsó helyárakkal. Előadás kezdete félhárom órákor. Előadó Pálfi Márton.)
- Szombat:** Este: A csokoládé katona. (Operette-ujdonság 10-edszer. Bérlet 123 szám C)
- Vasárnap:** D. u.: Jó éjt Muki! (Félhelyárakkal. Előadás kezdete fél 3 órákor.)
- Vasárnap:** Este: A denevér. (Bérlet 124 szám D. Előadás kezdete fél 7 órákor.)

Az egyetlen ut.

(Bemutató előadás.)

Kuhn Ernő dr. szorgalmas író. Ir verset, drámai költeményt, prologust és szindarabot s mindezeket nem is rejti véka alá, hanem megismerteti velünk. Dicséretes írói tevékenységéről tegnap este „Az egyetlen ut” című színjáték tett tanúbizonyságot. Ez a színjáték pedig a bukott leány sorsával foglalkozik, ami elég nehéz és elég érdekes. A téma tehát ugyanaz, melyet Dumas „A kaméliás hölgy” cím alatt olyan szépen, hatásosan s akkora színpadi virtuozitással irt meg,

hogy Gauthier Margit ma is minden drámai primadonnának slágerszerepe és Duval Armandot — akit Kuhn Ernőnél Jánosnak hívnak — minden amorozo imádja. Szóval érdekes és örökös tárgya volt és marad ez is az íróknak, mint a szerelem, amelyből fakad.

Kuhn Ernő is azon töpreng, mint író-elődjéi, hogy mi legyen a bukott leánnyal és megkísérli még filozofálni is az életről, az emberek felfogásáról stb., de ő is fél a „nagy ur”-ral: az előítélettel szembe szállani s a bukott nő számára nem talál más menedéket, mint a halált. A problémát tehát Kuhn Ernő sem fejtette meg és az ügyet nem vitte előbbre. De írói ügyességének különösen az első felvonásban sok jelét láttuk. Ez a felvonás dialogusaiban izléses és konstrukciójában művészi. Kár, hogy a darab innen kezdve hanyatlik és ismert utakon halad, hanem azért nem vonjuk meg a szerzőtől az elismerést és dicséretet, melyet legújabb munkájával is kiérdemelt.

A darabot a közönség jól fogadta és a szerzőt sok taps szőlította a lámpák elé. Poór Lili és Fekete Mihály a két főszerepben állandó tetszés mellett játsztak. A kisebb szerepekben is a legjobbat produkálták: Szakács, Ujvári Ferenc, Réthely és Szabados Piroška.

Bánk-bán. — Csokoládé katona. Holnap, szombaton délután fél 3 órákor ifjúsági előadás lesz a színházban, mely alkalommal rendkívül olcsó helyárak mellett Katona József „Bánk-bán”-ja kerül színre. Szombaton este tízedszer adják ez évadban Strauss szép zenéjű és nagyszerű operettjét, a „Csokoládé katona”, rendes helyárakkal C) bérletfolyamban.

Jó éjt, Muki. — Denevér. Vasárnap délután fél 3 órákor félhelyárak mellett a „Jó éjt, Muki”, vasárnap este fél 7 órákor pedig a „Denevér” fog rendes helyárak mellett színrekerülni.

A Falurossza a Szinkör-mozgóban. A budapesti mozi-évad egyik legnagyobb szenzációja Tóth Ede örökéletű népszínművének a „Falurossza”-nak film-bemutatója volt. Horribilis áldozatok árán sikerült a „Falurossza”-t a Szinkör-mozgó részére lekötönni, ahol is az vasárnap, hétfőn és kedden fog színrekerülni.

Borzalmak háza. Richard Oswaldal a főszerepben szombaton a Szinkör-mozgóban és vasárnap az Egyetem-mozgóban kerül bemutatásra a folytatásokból álló „Borzalmak háza” című izgalmas és hatalmas detektív-ujdonság első része.

Az Uránia-színház megnyitása. Holnap, szombaton megnyílnak az Uránia-színház kapui is a „Ne ítélkezz” című 4 felvonásos dráma bemutatásával. Vasárnap „Mesék az írógepről” lesz az Urániában látható.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:
Magyary Mihály

Szerkesztő: **Dr. Polcz Radó ügyvéd.**

Viszketegséget

rüht, sömört legbiztosabban
elmulasztja a

Barna zsír Kis tégely K 1.60,
nagy tégely K 3.—
családi adag K 9.—, utasítással meg-
rendelhető: **Dr. Flesch E.**
„Korona” gyógytárából, Győr.
63 (11-25)

Szinkör-mozgó.

Előadások		Előadások	
hétköznapokon:		ünne- és vásárnap	
Első előadás 4 órákor		Első előadás 2	6
Második „ 6 „		Második „ 4	fél „
Harmadik fél 8 „		Harmadik „ 5	„
Negyedik fél 9 „		Negyedik „ 7	fél „
		Ötödik „ 8	„
		Hatodik „ 10	fél „

Műsor:

Pénteken

Mesék az írógepről.

Egyetem-mozgó.

Előadások kezdete:

Vasár- és ünnepnapokon:
2¹/₂, 4, 5¹/₂, 7, 7¹/₂, 10 órákor,

Műsor:

Pénteken

Ne ítélkezz!

Helyárak:

Páholyülés 1 korona.
Földszinti ülés 70 fillér.
Alsó erkély 50 fillér.
Felső erkély 40 fillér.

Uránia Színház

Műsor:

Szombaton

Ne ítélkezz!

Előadások kezdete: fél 5, 6, fél 8
és 9 órákor, **Vasár- és ünnepna-
pokon:** 2, fél 4, 5, fél 7, 8, és fél 10
órákor.

Rendes helyárak (jegyadóval együtt)
Páholy 1-20 K Zártszék 80 fillér. I. hely
60 fillér. II. hely 40 fillér.